

Gábel, Vilmos +1968 Nov.

90 éves

A "TANÁR UR" ELMENT ...

A Tanár urat mindenki ismerte Yorkville-ben. Kis fürge alakja, kecskeszakálás mozgékony arca, eleven tekintete, szapora beszéde jellegzetes figurává avatták őt a newyorki magyar negyedben.

Gábel Vilmos volt az anyakönyvvezetett neve, de mindenki csak "Tanár ur"-nak hívta. A harmincas évek elején jött ki Amerikába, látogatóba Kolozsvárról, ahol az iskolában történelmet és földrajzot tanított. Abban az időben azonban már a történelem is, a földrajz is alaposan megváltozott Erdélyországban, a Tanár urnak újra kellett volna tanulnia a leekét, újat a régi helyett, amelyet olyan kitünően megtanult és olyan kitünően tanított. Így hát amellett döntött, hogy kint marad és itt folytatja a tanítást, mégpedig az Amerikai Magyar Népszava hasábjain.

Első cikkei, amelyeket még Erdélyi G. névvel jegyzett, 1935-ben jelentek meg a Népszavában, amelynek később állandó belső munkatársává vált. Hivatását napi 24 órán át gyakorolta, mert, amikor a szerkesztőségi órák véget értek, kiment az olvasók közé, akik körében benső barátságokat kötött. Meghallgatta panaszait, feljegyezte ügyes-bajos dolgaikat, illetve fel sem kellett jegyeznie, mert legendás emlékezőtehetsége volt. Tanácsokat adott, ahol tudott, segített, de mindig szórakoztatott, szellemes történiákat mesélt, társadalmi híreket közvetített, elmondta azt, amit nem irt meg, talán, mert nem lehetett megírni, valóságos élő "pótkiadás"-ává vált a Népszavának.

Mindenütt szívesen látott vendég volt, alig mult el nap, hogy a lap valamelyik barátjánál ne lett volna ebédre-vacsorára hivatalos. És emellett még arra is jutott ideje, hogy ugyszólván minden amerikai magyar társadalmi megmozdulásban részt vegyen. Egyik alapítója volt az Amerikai Magyar Szövetség keleti kerületének és tagja számos már magyar egyesületnek.

1963-ban, közel három évtizedes munkásság után, megvált a Népszavától és azóta már csak ritka vendégként jelent meg a szerkesztőségben. Utolsó cikke régi munkatársáról, Székely Izsóról szóló meleghangu nekrológja volt. Fia, aki Párisban neves psziháter, november 6-án temette el.

Pontos életkorát nem tudjuk. Barátai szerint ez év júliusában töltötte be kilencvenedik évét. Akik ismerték, egy darabig még emlékezni fognak rá, az amerikai magyarság történetében azonban örök emléket állított magának.

M. GY.

